

OŚ.6220.2.2018

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 63 ust. 1 i 4, art. 66 oraz art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz.1405 ze zm.) dalej: *ustawa oos*, w związku z art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.) dalej: *KPA* po rozpatrzeniu wniosku Klubu Przyrodników o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska,

- I. nakładam obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą „Ochrona torfowisk alkaicznych w młodoglacjalnym krajobrazie Polski północnej LIFE11 NAT/PL/423. Część III: Obiekt nr 12 Rudawki”, którego realizacja planowana jest na działkach nr ew. 75, 76, 77, 78, 79, 14/2, 14/3, 3/5, 3/4 obręb 0017 Poszeszupie-Folwark oraz działkach nr ew. 88 i 117 obręb 0004 Folusz, gmina Rutka-Tartak.**
- II. ustaliam zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie wg art. 66 *ustawy oos*, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu inwestycji na wartości przyrodnicze, w tym obszary Natura 2000 w następującym zakresie:**
 1. określenie rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, z uwzględnieniem:
 - a) skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji,
 - b) wykorzystania zasobów naturalnych,
 - c) emisji i występowania innych uciążliwości oraz opis warunków użytkowania terenu w trakcie realizacji inwestycji i na etapie jej eksploatacji;
 2. wskazanie usytuowania przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych i walorów przyrodniczych - uwzględniające cel ochrony obszaru Natura 2000 oraz tereny występowania gatunków lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w ww. obszarze Natura 2000;
 3. opis siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt, w szczególności tych dla których ochrony został wyznaczony projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Szeszupy PLH200016 zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, na obszarze planowanego przedsięwzięcia oraz w strefie jego oddziaływania;
 4. przedstawienie metod badawczych obejmujących chronione gatunki roślin i zwierząt oraz chronione siedliska przyrodnicze, a także gatunki i ich siedliska, stanowiące przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000 (przedstawienie zasięgu obszaru objętego badaniami oraz podanie źródeł informacji i wykorzystanych danych stanowiących podstawę do sporządzenia raportu);

5. przedstawienie analizy określającej miejsca budowy urządzeń piętrzących na rowach przecinających siedlisko oraz położonych w jego sąsiedztwie i sposób ich użytkowania, a także poziom i zasięg nawodnienia terenu oraz jego wpływ na tereny sąsiednie względem torfowiska, zawierającej:
- a) charakterystykę geobotaniczną, geomorfologiczną, geologiczną, hydrologiczną i meteorologiczną zlewni, w obrębie której występują płaty siedlisk przyrodniczych, będących w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia;
 - b) opis zarządzania zasobami wodnymi na torfowisku i w jego otoczeniu; ustalenie warunków gospodarowania wodą powinno uwzględniać potrzeby innych użytkowników wód;
 - c) opis metodyki przyjętej na potrzeby określenia lokalizacji budowy urządzeń piętrzących, w szczególności obejmujący:
 - weryfikację występowania rowów odwadniających oraz ich wstępną parametryzację,
 - uszczegółowienie przebiegu granic zlewni cząstkowych oraz wyznaczanie zasięgów zlewni poszczególnych rowów odwadniających na podstawie analizy ukształtowania terenu i kierunków odpływu wody;
 - opracowanie modeli pochodnych, w tym: modelu hipsometrycznego, modelu spadków terenu, modelu poziomicowego i przekrojów terenowych,
 - d) ocenę przestrzennego zasięgu i wpływu na środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze proponowanych rozwiązań w zakresie regulacji stosunków wodnych;
 - e) charakterystykę urządzeń piętrzących:
 - opis typu urządzeń hydrotechnicznych (np. zastawka, próg piętrzący),
 - opis materiałów, z których będzie zbudowane urządzenie piętrzące (preferowane są materiały naturalne),
 - wysokość piętrzenia i opis sposobu użytkowania urządzeń piętrzących - przy założeniu, że użytkowanie urządzenia piętrzącego zapewni podsiąkowy typ zasilania wodą na torfowisku;
 - określenie dokładnej lokalizacji miejsca budowy poszczególnych urządzeń piętrzących - w formie warstw wektorowych (pliki SHP w układzie współrzędnych PL-1992) oraz na mapie;
 - dokumentację fotograficzną z prac terenowych przeprowadzonych na potrzeby wykonania analizy, w tym zdjęcia fotograficzne z lokalizacji miejsc budowy urządzeń piętrzących;
 - f) określenie rodzaju i skali możliwego oddziaływania przedsięwzięcia wynikającego z:
 - zasięgu oddziaływania,
 - wielkości i złożoności oddziaływania,
 - prawdopodobieństwa oddziaływania,
 - czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania, w odniesieniu do oddziaływania na ww. obszar Natura 2000, w szczególności do integralności i spójności tego obszaru;
 - g) zdefiniowanie wszystkich przedsięwzięć i planów, które w połączeniu z planowanym przedsięwzięciem (oddziaływanie skumulowane) mogą spowodować negatywne

oddziaływania na ww. obszar Natura 2000. W analizie oddziaływania skumulowanego należy rozpatrywać przedmiotową inwestycję w połączeniu z innymi przedsięwzięciami, które mogą spowodować negatywne oddziaływania na przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000;

- h) wskazanie działań mających na celu zapobieganie i ograniczanie potencjalnych znacząco negatywnych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na ww. obszar Natura 2000 oraz ocenę ich skuteczności, w tym określenie zasad i terminów wykonywania prac związanych z realizacją inwestycji w celu zachowania istniejących zasobów przyrodniczych, a w przypadku wystąpienia zniszczeń w środowisku przyrodniczym, przedstawić sposoby kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko;
- i) opis analizowanych wariantów, w tym:
 - wariantu proponowanego przez wnioskodawcę,
 - racjonalnych wariantów alternatywnych,
 - wariantu najkorzystniejszego dla ochrony obszarów Natura 2000 wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
- j) streszczenie w języku niespecjalistycznym zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 informacji, w odniesieniu do każdego elementu raportu,
- k) podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, wraz z podaniem imienia i nazwiska oraz daty sporządzenia raportu;
- l) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do raportu.

UZASADNIENIE

W dniu 9 lutego 2018 r. w tut. Urzędzie złożony został wniosek wymieniony we wstępie niniejszego postanowienia. Do wniosku dołączona została, zgodnie z art. 69 ustawy o oś, karta informacyjna przedsięwzięcia poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej obejmując przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmująca przewidywany obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, mapa z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wraz z zapisem mapy w formie elektronicznej, wypis z ewidencji gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obszar, na który będzie ono oddziaływać oraz potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W trakcie prowadzonego postępowania w przedmiotowej sprawie, na podstawie art. 59 ustawy o oś, w związku z § 3 ust. 1 pkt. 66 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko planowane przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane, jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko obejmujące budowle piętrzące wodę inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 35 i 36 na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy, z wyłączeniem budowli piętrzących wodę na wysokość mniejszą niż 1 m realizowanych na podstawie planu ochrony, planu zadań ochronnych lub zadań ochronnych ustanowionych dla danej formy ochrony przyrody,

Stosownie do art. 64 ust. 1 ustawy o obowiązkach przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdza w drodze postanowienia organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po zasięgnięciu opinii określonych organów.

Wnioskiem znak: OŚ.6220.2.2018 z dnia 13 marca 2018 r. Wójt Gminy Rutka-Tartak wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o wyrażenie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Ochrona torfowisk alkaicznych w młodogłacjalnym krajobrazie Polski północnej LIFE11 NAT/PL/423. Część III: Obiekt nr 12 Rudawki”, którego realizacja planowana jest na działkach nr ew. 75, 76, 77, 78, 79, 14/2, 14/3, 3/5, 3/4 obręb 0017 Poszeszupie-Folwark oraz działkach nr ew. 88 i 117 obręb 0004 Folusz, gmina Rutka-Tartak.

Po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem z dnia 26 marca 2018 r. wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia wskazanych braków w terminie do dnia 13 kwietnia 2018 r., wyznaczając jednocześnie nowy termin załatwienia sprawy do dnia 27 kwietnia 2018 r. Wskazane braki zostały uzupełnione pismem z dnia 10 kwietnia 2018 r. (data wpływu: 16 kwietnia 2018 r.).

Postanowieniem znak WOOŚ.4220.82.2018.MR z dnia 27 kwietnia 2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą „Ochrona torfowisk alkaicznych w młodogłacjalnym krajobrazie Polski północnej LIFE11 NAT/PL/423. Część III: Obiekt nr 12 Rudawki”, którego realizacja planowana jest na działkach nr ew. 75, 76, 77, 78, 79, 14/2, 14/3, 3/5, 3/4 obręb 0017 Poszeszupie-Folwark oraz działkach nr ew. 88 i 117 obręb 0004 Folusz, gmina Rutka-Tartak. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustalił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie wg art. 66 ustawy o oś, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu inwestycji na wartości przyrodnicze, w tym obszary Natura 2000.

Wnioskiem znak: OŚ.6220.2.2018 z dnia 30 marca 2018 r. Wójt Gminy Rutka-Tartak wystąpił do Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Dyrektora Zarządu Zlewni w Augustowie o wyrażenie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Pismem znak BI.ZZO.1.436.143.2018.AN z dnia 27 kwietnia 2018 r. (data wpływu 2 maja 2018 r.) Dyrektor Zarządu Zlewni w Augustowie wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Teren, na którym realizowana będzie inwestycja nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Szeszupy PLH200016 zatwierdzonego przez Komisję Europejską, a także na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Północnej Suwalszczyzny. Zakres przedsięwzięcia obejmuje obszar torfowiska alkalicznego oraz jego bezpośredniego otoczenia. Na terenie omawianego obiektu planuje

się wykonanie trzynastu zastawek umiejscowionych na rowach odwadniających torfowisko. Planuje się wykonanie prostych budowli piętrzących wodę w formie zastawek drewnianych, progów z bali drewnianych, przegród ziemno-narzutowych itp., z wykorzystaniem materiałów pochodzenia naturalnego (kamień, drewno, faszyna, lokalny grunt). Projektowane budowle piętrzące, do maksymalnej wysokości piętrzenia do 1 m, mają spowodować spowolnienie odpływu (odwodnienia) terenu torfowisk oraz podnieść zwierciadło wód gruntowych w celu zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7230.

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji przewiduje się stworzenie retencji wody jedynie w korycie rowu oraz retencji glebowej na obszarze przy budowlu piętrzącej i nie przewiduje się zalewania terenu ze stałym zwierciadłem wody ponad poziomem istniejącego terenu. Jak wskazuje Wnioskodawca metody te stanowią standardy wykorzystywane powszechnie w zakresie ochrony torfowisk przed nadmiernym odwodnieniem powodującym degradację siedliska.

W opinii organu realizacja inwestycji powinna być poprzedzona wnikliwą analizą hydrologiczną stanowiącą podstawę do wyznaczenia dokładnej lokalizacji i właściwego zakresu działania urządzeń piętrzących. Na obecnym etapie proceduralnym przedstawiono założenia, co do których zasadność realizacji i powstrzymanie zaniku torfowiska nie budzi zastrzeżeń tut. rganu jak i organów opiniujących. Jednak ocena oddziaływania ma na celu określenie możliwych do wystąpienia negatywnych oddziaływań, co przy braku wskazania specjalistycznej analizy uzasadniającej prawidłowość lokalizacji planowanych do budowy zastawek, uniemożliwia ich stwierdzenie.

Torfowiska alkaliczne należą do jednych z najcenniejszych i najbardziej zagrożonych siedlisk przyrodniczych w Polsce. Są to ekosystemy bardzo wrażliwe. Ich funkcjonowanie uzależnione jest od wielu czynników, a zaburzenie któregokolwiek z nich niesie za sobą często nieodwracalne zmiany. W wielu przypadkach zapewnienie ich właściwego stanu ochrony jest niezwykle trudne, a do największych zagrożeń torfowisk alkalicznych należą m.in. niekorzystne zmiany stosunków wodnych. Ich rolę podkreśla fakt, że nawet z pozoru niewielkie niewłaściwe manipulowanie zasobami wody może skutkować całkowitą degradacją siedliska. Ponadto w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Szeszupy PLH200016 ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 października 2017 r. (Dz. U. Woj. Podl., 2017 r. poz. 3677) jako jedno z działań ochronnych dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, wskazano działanie ochronne nr 11: „Wykonanie ekspertyzy hydrologiczno - hydraulicznej określającej miejsca budowy urządzeń piętrzących na rowach przecinających siedlisko oraz położonych w jego sąsiedztwie i sposób ich użytkowania. Budowle piętrzące powinny zapewniać utrzymanie poziomu wody na torfowisku na wysokości nie niższej niż 10 cm poniżej powierzchni torfowiska (mierzonej w „dolinkach”, nie na „kępach”). Ekspertyza powinna określać również zasięg nawodnienia terenu oraz jego wpływ na tereny sąsiednie względem torfowiska”. Biorąc pod uwagę powyższe lokalizacja budowy urządzeń piętrzących na rowach powinna być określona na podstawie specjalistycznej analizy, która powinna określać m.in.: ogólną charakterystykę terenu badań, opis zarządzania zasobami wodnymi na torfowisku i w jego otoczeniu, szczegółowy opis metodyki przyjętej na potrzeby określenia lokalizacji budowy urządzeń piętrzących, charakterystykę urządzeń piętrzących oraz określenie dokładnej lokalizacji miejsca ich budowy.

Możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Dolina Szeszupy potęguje fakt, iż teren na którym będzie realizowane przedsięwzięcie obejmuje nie tylko siedlisko

7230. Wskazany obszar realizacji przedsięwzięcia oraz obszar jego oddziaływania i grunty przyległe to także m.in. siedlisko 91D0, czy też siedlisko 91E0. Manipulacja poziomem wód gruntowych, niepoprzedzona wnikliwymi badaniami może doprowadzić m.in. do naruszenia ww. siedlisk borów i lasów bagiennych, gdyż nie tylko przesuszenie i brak właściwego uwodnienia determinuje niezadowolający stan ich zachowania, ale również nadmierne uwilgotnienie oraz gwałtowna zmiana poziomu wód gruntowych może spowodować zamieranie drzewostanu. W analizowanym przypadku niewykluczone jest wystąpienie sytuacji, w której podjęte działania służące ochronie danego przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, w tym wypadku torfowisk alkalicznych, mogą wywołać następstwa o negatywnych skutkach dla innych gatunków/siedlisk istotnych z punktu widzenia tego obszaru. W związku z powyższym, oraz z uwagi na fakt, iż zgodnie z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Szeszupy wybór lokalizacji budowy urządzeń piętrzących powinien być poprzedzony specjalistyczną analizą hydrologiczną, nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na wartości przyrodnicze, w tym obszary Natura 2000.

Uwzględniając łączne uwarunkowania o których mowa w art. 63 ust. 1 *ustawy ooś*, biorąc pod uwagę usytuowanie i charakter przedsięwzięcia, stwierdzono, iż planowane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na cele ochrony obszaru Natura 2000. Wobec braku możliwości wykluczenia takiego ryzyka na etapie postępowania, niezbędne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach za pośrednictwem Wójta Gminy Rutka-Tartak, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. W związku z art. 74 ust 3 *ustawy ooś* oraz art. 49 kpa, postanowienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rutka-Tartak. Udostępnienie pisma w BIP Urzędu Gminy Rutka-Tartak nastąpiło w dniu 23 maja 2018 r.

WÓJT

Piotr Szukiewicz

Otrzymują:

1. Wnioskodawca
2. a/a

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Augustowie